

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
площадь Советская, д. 12, г. Арск, 422000

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Совет мәйданы, 12 нче йорт, Арча шәһәре, 422000

Тел. (84366)3-00-44, факс (84366)3-11-44. E-mail: archa@tatar.ru. www.arsk.tatarstan.ru

КАРАР

«09 » июн 2023 ел

№ 254

**Татарстан Республикасы Арча
муниципаль районның бердәм дежур-
диспетчерлык хезмәте турында
нигезләмәне раслау хакында**

«Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68 - ФЗ номерлы федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясы, «01 телефон номеры нигезендә Татарстан Республикасы шәһәрләре һәм районнарының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтләре эшчәнлеген оештыру турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2003 елның 27 августындагы 458 номерлы каары нигезендә, Арча муниципаль районы территорииясендә гадәттән тыш хәл шартларында дежур һәм диспетчер хезмәтләренең уртак гамәлләрен координацияләү максатыннан, Арча муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте турында нигезләмәне (алга таба-Нигезләмә) 1 нче күшымта нигезендә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте турында» Арча муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 13 декабрендәге 1127 номерлы каарына 1 нче күшымта үз көчен югалткан дип танырга.

3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районның рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Башкарма
комитет житәкчесе

Р. М. Гатиятов

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Башкарма комитетының
09.03. 2023 ел, № 254
каарына 1 ичे күшымта

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының (берәмлекенең)
бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте турында
нигезләмә**

1. Терминнар, төшөнчәләр һәм қыскартулар

1.1. Муниципаль берәмлекнең бердәм дежур - диспетчерлык хезмәте турында элеге Нигезләмәдә түбәндәге қыскартулар кулланылды:

АИУС РСЧС - гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасы;

«Имин шәһәр» АПК - «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексы;

АРМ - автоматлаштырылган эш урыны;

АТС - автоматлаштырылган телефон станциясе;

ГЛОНАСС - глобаль навигация спутник системасы;

ГО - гражданнар оборонасы;

ГУ - Баш идарә;

ДДС - дежур-диспетчерлык хезмәте;

ЕДДС - Татарстан Республикасы Арча муниципаль берәмлекенең бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте;

ИС «Куркынычлар һәм хәвеф-хәтәрләр атласы» - «Куркынычлар һәм хәвеф-хәтәрләр атласы» мәгълүмат системасы, АИУС РСЧС сегменты;

ИСДМ-Рослесхоз - Урман хужалығы федераль агентлыгының урман янгыннарын дистанцион рәвештә мониторинглауның мәгълүмат системасы;

КСА - автоматлаштыру чарапары комплексы;

КЧС һәм ОПБ - гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе;

ЛВС - локаль исәпләү чөлтәре;

МКА ЖКХ - торак-коммуналь хужалык объектларында аварияләр һәм инцидентларны мониторинглауның һәм бетерүне контролльдә тотуның федераль системасы;

МК «Термик нокталар» - «Термик нокталар» мобиЛЬ күшымтасы;

МФУ - күпфункцияле жайланма;

Россия ГХМ - Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы;

ОДС - оператив дежур смена;

ОИВС - Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы;

ОМСУ - жирле үзидарә органы;

ПОО - потенциаль куркыныч объектлар;

РСЧС - гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы;

112 системасы - «112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруны

тээмин иту системасы;

УКВ/КВ - ультра кыска дулкыннар/кыска дулкыннар;

ФОИВ - Россия Федерациисе башкарма хакимиятенең федераль органы;

ЦУКС - Кризис шартларында идарә иту үзэгэ;

ЭОС - ашыгыч оператив хезмәтләр;

РАСЦО - региональ автоматлаштырылган үзәкләштерелгән хәбәр иту системасы;

МАСЦО - муниципаль автоматлаштырылган үзәкләштерелгән хәбәр иту системасы;

КСЭОН - халыкка ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасы;

ЭТО - халыкка хәбәр иту системаларына эксплуатацион-техник хезмәт қурсату;

ТСО - техник хәбәр иту чаралары;

ЧС - гадәттән тыш хәл

1.1. ЕДДС турында элеге Нигезләмәдә тиешле билгеләмәләр белән түбәндәгө терминнәр билгеләндә:

Гражданнар оборонасы-Россия Федерациясе территориясендә халыкны яклауга һәм саклауга, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтлар яки башка конфликтлар аркасында килеп чыга торган куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләрдә барлыкка килә торган һәлакәтләрдән саклау буенча чаралар системасы;

халыкка гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат бирү-массакүләм мәгълүмат чаралары һәм башка каналлар аша халыкның һәм территорияләрнең куркынычсызлыгын тээмин иту, гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау, шул исәптән су объектларында кешеләрнең иминлеген тээмин иту һәм янгын куркынычсызлыгын тээмин иту өлкәсендә күрелә торган чаралар турында мәгълүмат житкерү; «ЕДДСның шахси кабинеты» - муниципаль, региональ һәм федераль дәрәҗәдәге кондәлек идарә органнары арасында халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән (һәлакәтләрдән) яклау өлкәсендә оператив һәм планлы мәгълүмат алмашуны автоматлаштырырга мөмкинлек бирә торган «Куркынычлар һәм хәвеф-хәтәрләр атласы» ИС);

«Термик нокталар» МК - Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының гадәттән тыш хәлләрне космик мониторинглау системасын кулланып алынган мәгълүматларны визуаль чагылдыру өчен платформа табигый янгын учакларын иртә ачыклауны гамәлгә ашыра;

Халыкны, матди мәдәни кыйммәтләрне эвакуацияләү - халыкны оешкан (чыгару) чаралары, мөмкин булган хәвеф-хәтәр зоналарыннан матди кыйммәтләр комплексы һәм аларны имин районнара урнаштыру.

Гражданнар оборонасының саклагыч корылмалары (алга таба - ЗСГО) - сугыш вакытында һәм гадәттән тыш хәлләр вакытында тыныч вакытларда атом-төш заарлану чараларының турыйдан-турлы гамәлләреннән саклау өчен билгеләнгән маҳсус корылмалар, шулай ук гади заарлану чаралары гамәлләре һәм тыныч вакытта хужалык ихтияжлары һәм халыкка хезмәт қурсату өчен файдаланылырга мөмкин.

халыкка гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр иту - табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы булганды, шулай ук хәрби гамәлләр алыш барганды яки бу гамәлләр аркасында килеп чыккан һәлакәтләр турында хәбәр иту сигналларын һәм ашыгыч мәгълүматларны халыкка житкерү, халыкның үз-үзен тоту кагыйдәләре һәм саклау чараларын үткәрү зарурлыгы;

хәбәр иту сигналы-Гражданнар оборонасы һәм халыкны табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау чараларын уздыру, Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетеруңең бердәм дәүләт системасы, шулай ук халыкның үз

чараларын һәм саклау ысулларын қуллану өчен команда;

Халыкка хәбәр иту системасы гражданнар обороны һәм РСЧС белән идарә иту системасына кертелә, ул халыкка, идарә органнары һәм гражданнар обороны һәм гадәттән тыш мәгълүмат сигналларын һәм (яки) РСЧС сигналларын житкерүне тәэмин итә һәм маxус программа-техник чаралардан, халыкка ашыгыч хәбәр итүнен комплекслы системасы чараларыннан, халык күпләп жыела торган урыннарда халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итүнен гомуморсия комплекслы системасыннан торган үзара бәйләнеш элементларыннан тора, кучмә объектларда тавыш бирү чаралары, мобиЛЬ һәм киеп була торган хәбәр чаралары, шулай ук аның эшләвен тәэмин итүче каналлар, элементе линияләре һәм Россия Федерациясенең бердәм электр элементе чөлтәре мәгълүматларын тапшыру чөлтәрләре.

ТСО хәбәр иту һәм (яки) ашыгыч мәгълүмат сигналларын кабул иту, эшкәрту һәм (яки) тапшыруны гамәлгә ашыра;

КСЭОН - бу-куркыныч табигый куренешләрне һәм техноген процессларны хәбәр иту һәм мониторинглау системаларының программа-техник чаралары комплексы, ул хәбәр иту һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнен һәм бетерүнен бердәм дәүләт системасы идарәсе органнарына һәм автомат һәм (яки) автоматлаштырылган режимнарда халыкка житкерүне тәэмин итә.

Халык күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр иту һәм мәгълүмат бирүнен маxуслаштырылган техник чаралары - аудио - һәм (яки) аудиовизуаль, шулай ук барлыкка килү куркынычы, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү турында һәм халыкның үз-үзен тоту кагыйдәләре турында башка хәбәрләрне кабул итүне, эшкәртуне һәм тапшыруны гамәлгә ашыручи маxус техник жайламалар.

ЭТО - үз эченә эшкә сәләтле халәттә халыкка хәбәр иту системаларын хәбәр итүнен техник чараларын саклау буенча чаралар комплексын ала.

ашыгыч оператив хезмәтләр - янғын сүндерү хезмәте, гадәттән тыш хәлләрдә җавап бирү хезмәте, полиция, ашыгыч медицина хезмәте, газ чөлтәренен авария хезмәте, "Антитеррор" хезмәте.

2. Гомуми нигезләмәләр

2.1. ЕДДС турындагы әлеге нигезләмә ЕДДСның төп бурычларын, функцияләрен, эш тәртибен, составын һәм структурасын, житәкчелеккә һәм дежур-диспетчер персоналына, кадрларны комплектлауга һәм әзерләүгә, биналарга, жиһазларга, финанслауга таләпләрне билгели.

2.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның ЕДДС ОМСУ эшчәнлеген тәэмин итә:

2.2. халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау;

2.3. гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өчен, шулай ук ГО шартларында билгеләнгән һәм жәлеп итегендә РСЧС көчләре һәм чаралары белән идарә итү;

2.4. халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә каарлар кабул итүгә һәм бурычларны хәл иткәндә мәгълүмати ярдәм чараларын гамәлгә ашырганда ФОИВ, ОИВ, ОМСУ һәм оешмаларның мәгълүмати хезмәттәшлекен оештыру;

2.5. халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү;

2.6. муниципаль дәрәжәдәге РСЧС көндәлек идарәсе органнары эшчәнлеген координацияләү.

2.7. ЕДДС «Арча муниципаль районның Гражданлык яклай идарәсе» МКУ

составында аның штат саны хисабына ОМСУ төзелә.

2.8. ЕДДС турыдан-туры Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

2.9. ГО һәм халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә ЕДДС эшчәнлеген координацияләүне Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе үзәк УКСы гамәлгә ашыра.

2.10. ЕДДС Татарстан Республикасы РСЧС территориаль системасының Арча звеносының барлык ДС координацияләүне тәэммин итә, аларның ведомство һәм милек рәвешләрендә бәйсез рәвештә, гадәттән тыш хәлләр (хәлләр) барлыкка килү түрүнда мәгълумат жыю, эшкәрту, анализлау һәм алмашу мәсьәләләре буенча, шулай ук ЕДДСның һадәттән тыш хәлләрдә һәм һадәттән тыш хәлләргә (һәлакәтләргә) жавап биргәндә уртак гамәлләр мәсьәләләре буенча координацияләү органы булып тора.

2.11. ЕДДС бу органнарың халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән (һәлакәтләрдән) яклау өлкәсендәге эшчәнлеген тәэммин итә торган тәбәк, муниципаль һәм объектлы дәрәҗәдәге РСЧСның дайми эшләүче органнары һәм көндәлек идарә органнары, ОИВС оешмалары (булекчәләре) белән берлектә эшчәнлек алыш бара.

2.12. Хезмәттәшлек тәртибе «Россия Федерациясенә халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә мәгълумат жыю һәм алмашу тәртибе түрүнда» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1997 елның 24 мартаңдагы 334 номерлы карагы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Халыкка барлыкка килә торган куркынычлар түрүнда хәбәр итү максатларында федераль башкарма хакимият органнарының, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының элементә операторлары һәм массакүләм мәгълумат чаралары редакцияләре белән үзара эшчәнлек тәртибе түрүнда» 28.12.2020 ел, № 2322 карагы, Россия ГХМның 2009 елның 26 августыңдагы 496 номерлы «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү бердәм дәүләт системасы қысаларында мәгълумат алмашу системасы һәм тәртибе түрүндагы нигезләмәне раслау түрүнда» боерыгы (Россия Юстиция министрлыгында теркәлгән 15.10.2009 № 15039), Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр түрүнда мәгълумат критерийларын билгеләү түрүнда» 05.07.2021 ел, № 429 боерыгы белән (Россия Юстиция министрлыгында 16.09.2021 № 65025 теркәлгән), Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының "Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасын һәм гражданнар оборонасы белән идарә итү органнарын көндәлек идарә органнарының эшчәнлеген координацияләү, федераль башкарма хакимият органнарының, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның тәбәкара һәм тәбәк дәрәҗәләрендәгә мәгълумати хезмәттәшлекен оештыру Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының кризислы хәлләрдә идарә итү үзәген раслау түрүнда» 05.07.2021ел, № 430 боерыгы, (Россия Юстиция министрлыгында 27.09.2021 № 65150 теркәлгән), Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә мәгълумат бирү сроклары һәм рәвешләре түрүнда инструкцияне раслау хакында» 11.01.2021ел, №2 боерыгы (Россия Юстиция министрлыгында 15.03.2021 № 62744 теркәлгән), Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукий актлары, мәгълумати хезмәттәшлек өлкәсендә башка норматив документлар, шулай ук билгеләнгән тәртиптә имзланган мәгълумати хезмәттәшлек түрүнда килешүләр һәм

регламентлар нигезендә жайга салына.

2.13. ЕДДС үз эшчәнлегендә Россия Федерациисе Конституциясе, халыкара хокукның гомумтанаңылган принциплары һәм нормалары, Россия Федерациисе халыкара шартнамәләре, федераль конституциячел законнар, Россия Федерациисе Президенты һәм Россия Федерациисе Хөкүмәте актлары, шулай ук ДДС белән үзара хезмәттәшлек вакытында мәгълүмат алмашу тәртибен һәм күләмен билгеләүче Татарстан Республикасы дәүләт хакимијате органнарының норматив хокукий актларына таяна.

3. ЕДДСның төп бурычлары

ЕДДС түбәндәге төп бурычларны башкара:

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан РСЧС һәм ГО көчләрен һәм чараларын координацияләүне тәэмин итү, гадәттән тыш хәлләр (һәлакәтләр) куркынычы яки барлыкка килүе буенча чаралар эзерләгәндә һәм үтәлгәндә, шулай ук янғын, авария, табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр (һәлакәтләр) нәтижәләрен локальләштерү һәм бетерү буенча бурычлар житкерү, кирәkle ашыгыч чаралар һәм караплар кабул итү, муниципаль берәмлекнең гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, гражданнар оборонасы һәм муниципаль берәмлекнең халкын яклау планы турында мәгълүмат житкерү;

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге бурычларны хәл иткәндә мәгълүмати хезмәттәшлекне оештыруны шулай ук халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә караплар кабул итүгә, мәгълүмат системаларын, шул исәптән РСЧС АИУС («ЕДДСның шәхси кабинеты» аша) мәгълүмати ярдәм чараларын гамәлгә ашырганда мәгълүмати хезмәттәшлекне тәэмин итү;

мәгълүматлаштыру һәм хәбәр итү сигналларын, шул исәптән ашыгыч мәгълүматны, РСЧС территориаль системасының идарә органнарының һәм көчләренең эшләү режимнарын үзгәрту өчен сигналларны (курсәтмәләрне) кабул итү һәм тапшыру;

халыктан, оешмалардан, техник системалардан яки гадәттән тыш хәлнең барлыкка килү куркынычы туу яки барлыкка килүе турында мәгълүматның башка чыганакларыннан кабул итү, килгән мәгълүматның дөреслеген анализлау һәм бәяләү, аны кабул ителгән хәбәргә жавап бирү компетенциясенә кергән ДДСка житкерү;

муниципаль дәрәҗәдәге ГО һәм РСЧС идарәче составын, муниципаль дәрәҗәдәге ГО һәм көчләр органнарына, ЕДДС гадәттән тыш хәл турында хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү;

гадәттән тыш хәл турында халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү;

гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтләрне) кисәтү һәм/яки бетерү буенча эш оештыру;

гадәттән тыш хәлләргә (һәлакәткә) оператив жавап бирү максатларында, РСЧС, ОМСУ һәм ДДС, шулай ук ГО карамагына һәм алып баруга эзерлек вакытында ГО идарәсе органнары белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлекне оештыру;

гадәттән тыш хәлләрне кисәтүгә, шулай ук гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтне) бетерүгә җәлеп ителә торган РСЧС көчләрен, кабул ителгән һәм тәкъдим ителгән чаралар турында хәбәр итү;

гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтләрне) кисәтү һәм бетерү буенча идарә карапларын эзерләү һәм кабул итү, шулай ук аларның үтәлешен контролльдә тоту өчен кирәkle мәгълүмат жыю һәм эшкәртү;

үз вәкаләтләре кысаларында төрле мәгълүмат системаларыннан һәм жайлланмалардан килгән соңғы мәгълүмат нигезендә булган мониторинг, анализ, фаразлау, бәяләү һәм контроль;

керүче һәм чыгучы барлык хәбәрләрне һәм чакыруларны теркәү һәм документлаштыру,

гадэйттэн тыш хэллэр түрүнда мэгълүматны гомумилэштерү (тэүлек эчендэ дежурлык), аларны бетерү эшлэрэ барышы һэм буйсыну буенча тиешле донесениелэр (докладлар) тапшыру, килгэн мэгълүмат буенча хисаплар формалаштыру;

курше муниципаль берэмлеклэр территориясенэ гадэйттэн тыш хэл тараалу куркынычы янаганда үзара ярдэм итешү планнары нигезендэ янәшэдэгэ муниципаль берэмлеклэрнең ЕДДСна хэбэр иту һэм мэгълүматлаштыру;

барлык элементэ төрлэрэ һэм каналлары, шул исэптэн 112 системасы аша килгэн чакыруларга жавапны оештыру һэм координациялэү;

табигий һэм техноген характеристагы гадэйттэн тыш хэллэр барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы түрүнда оператив кисэту өчен гадэйттэн тыш хэллэрне бетерү хезмэтлэрэ, гадэйттэн тыш хэллэрне кисэту оешмаларының ашыгыч оператив хезмэтлэр ЕДДС, ДДС белэн үз жаваплылыгы зонасында үзара хезмэттэшлек;

гадэйттэн тыш хэллэрне бетерү буенча оператив штаб һэм авыл жирлеклэрэ башлыклары белэн гадэйттэн тыш хэллэргэ жавап бирү барышы һэм авария-торгзыу эшлэрэ барышы түрүнда дайми мэгълүмат бирү.

4. ЕДДСның төп функциялэр

ЕДДС ка түбэндэгэ төп функциялэр йөклэнэ:

хэбэр иту һэм ашыгыч мэгълүмат сигналларын кабул иту һэм тапшыру;

ЕДДСка халыкның тормышына һэм иминлекенэ куркыныч янау түрүнда керүче һэм китүче барлык хэбэрлэрне кабул иту һэм теркүү;

килгэн мэгълүматның дөрөслеген анализлау һэм бэялэү, аны ЕДДСка житкерү, алар компетенциясенэ кабул ителгэн хэбэргэ жавап бирү керэ;

муниципаль берэмлек территориясендэ гамэлдэ булган ДДСнан, гражданнарны күзэту һэм лаборатор контроль чөлтэреннэн һэм гадэйттэн тыш хэл (һэлакэт) барлыкка килү куркынычы яки факты, гадэйттэн тыш хэлне (һэлакэтне) бетерү буенча килеп туган хэл һэм чаралар түрүнда мэгълүмат жыло һэм аны жаваплы хезмэтлэргэ житкерү;

гадэйттэн тыш хэллэр түрүндагы мэгълүматларны эшкэрту һэм анализлау, аның масштабын билгелэү һэм гадэйттэн тыш хэллэргэ жавап бирү өчен жэлэп ителэ торган көчлэрнең һэм чараларының составын төгэллэштерү, аларны тиешле эш режимнарына күчерү түрүнда хэбэр иту;

гадэйттэн тыш хэллэрне бетерү буенча күрелгэн чараларны гомумилэштерү, бэялэү һэм тикшереп тору, муниципаль берэмлек хезмэтлэрэ белэн алдан эшлэнгэн һэм килештерелгэн гадэйттэн тыш хэллэрне бетерү буенча идарэче каарларының вариантын өзөрлэү һэм төзэту;

кешелэрне яклау һэм коткарү буенча кирэkle каарларны мөстэкйиль кабул иту (үз вэкалэтлэрэ кысаларында);

Арча муниципаль районнының ОМСҮ житэкчэ составына, муниципаль дэрэжэдэгэ ГО һэм РСЧС идарэ һэм көчлэрэ органнарына, гадэйттэн тыш хэл (һэлакэт) түрүнда хэбэр иту;

хэллэр, кабул ителгэн һэм тэкъдим ителэ торган чаралар, гадэйттэн тыш хэллэрне (һэлакэт) бетерүгэ жэлэп ителэ торган ДДС һэм РСЧС көчлэрэн мэгълүматлаштыру һэм хэбэр иту;

Гражданнар обороны һэм гадэйттэн тыш хэллэр министрлыгының гражданнар обороны эшлэрэ һэм гадэйттэн тыш хэллэр идарэсе органнары белэн үзара хезмэттэшлэгэн оештыру;

Арча муниципаль района Башкарма комитеты житэкчесе (Гадэйттэн тыш хэллэр һэм

гадэйттэн тыш хэллэр комитеты рэисе) каары буенча халыкка гадэйттэн тыш хэл туринда вакытында хэбэр итуне һэм мэгълумат бирүне тээмин иту, гадэйттэн тыш хэллэр (һэлакэтлэр) куркынычы туу яки барлыкка килүе туринда докладлар (хэбэрлэр) тапшыру, «Халыкны һэм территориялэрне табигий һэм техноген характердагы гадэйттэн тыш хэллэрдэн саклау өлкэсендэ мэгълумат тапшыру сроклары һэм формалары туринда инструкцияне раслау туринда» 11.01.2021 ел, № 2 Россия гадэйттэн тыш хэллэрне (һэлакэтлэрне) бетерү буенча чаралар һэм гамэллэрнец мөмкин вариантлары (Россия Юстиция министрлыгында 15.03.2021 ел, № 62744 теркэлгэн);

гадэйттэн тыш хэллэр (һэлакэтлэр) туринда оператив мэгълумат бирү, аларны бетерү эшлэренец барышы һэм тиешле тэртиптэ буйсыну буенча тиешле докладлар тапшыру;

барлык элементэ төрлэрэ һэм каналлары, шул исэптэн 112 системасы буенча чакыруларына (һэлакэтлэр туринда хэбэрлэр) белэн бергэ җавап бирү буенча ДДС жэлэп ителгэн гамэллэрне төгэллэштерү һэм координациялэу;

барлык элементэ төрлэрэ һэм каналлары, шул исэптэн 112 системасы буенча чакыруларга җавап бирү нэтижэлэрэн (һэлакэтлэр туринда хэбэрлэр) контрольдэ тоту;

муниципаль берэмлекнэц торак-коммуналь хужалык объектларындагы авария хэллэр туринда мэгълуматны оператив режимда теркэү һэм торак-коммуналь хужалык объектларындагы авария хэллэрэн контрольдэ тотуны тээмин иту;

төрле мэгълумат системаларынан һэм соңы җайлланмалардан килгэн мэгълумат нигезендэ килеп чыккан мохитне мониторинглау, анализлау, фаразлау, бэялэү һэм контрольдэ тоту;

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының КЧС һэм ОПБ мэгълумати тээмин иту;

муниципаль берэмлек, муниципаль берэмлек территориясендэ идарэ органнары (шул исэптэн аларның ДДС), муниципаль берэмлек территориясендэ ГО һэм РСЧС көчлэрэ һэм чаралары, ПОО, тэнкыйт мөһим объектлар, транспорт инфраструктурасы һэм яшэү тирэлэгэе объектлары, гадэйттэн тыш хэллэрне (һэлакэтлэрне) кисэту һэм бетерү буенча мөмкин булган һэм планлаштырылган чаралар, шул исэптэн «ЕДДС шэхси кабинеты» аша РСЧСны кулланып, социаль-икътисади, табигий-географик, демографик һэм башка мэгълуматлар туплау һэм яңарту;

кешелэр тэүлек буе була торган социаль билгелэнштэгэе объектларынц, сэламэтлек саклауның һэм мэгарифнэц комплекслы иминлеге торышын мониторинглау;

халыкка үзэклэштерлгэн хэбэр итунец муниципаль автоматлаштырылган системасын, шул исэптэн халыкка экстрен хэбэр итунен комплекслы системасын (ул булган очракта) жэлэп итугэ өзөрлекне тээмин иту чараларын тикишереп тору һэм кабул иту, шулай ук идарэ иту системасының һэм автоматлаштыру чараларының тогрыклы һэм өзлексез эшлэвен тээмин иту;

РСЧС муниципаль дэрэжэдэ оператив кизү тору алыш бару өчен ЕДДС белгечлэрэн һөнэри өзөрлэүнэ, һөнэри яңадан өзөрлэүнэ һэм квалификациялэрэн күтэрүнэ оештыру;

РСЧС көндөлек идарэсэ органнары белэн оператив хэл буенча мэгълумат алмашуны гамэлгэ ашыру, шул исэптэн РСЧС АИУСын "ЕДДС шэхси кабинеты" һэм "Имин шэхэр" АПК кулланып;

Татарстан Республикасы Гадэйттэн тыш хэллэр министрлыгына һэм Россия Гадэйттэн тыш хэллэр министрлыгыны Татарстан Республикасы буенча Баш идарэсценец ЦУКСка алынган хэвефле һэм начар метеорология шартлары комплексы узу туринда оператив кисэту нигезендэ үткэрлгэн превентив чаралар туринда хисап бирү;

ЧС (һәлакәтләр) килеп чыгуга яисә килеп чыгуга янау түрында, куркыныч (уңайсыз) метеорологик күренешләр түрында, вәзгыйтьне үстерү мөмкин булган модельләр түрында ашыгыш кисәтүләр, ОМСУ, ДС житәкче составына, авыл жирлекләре башлыкларына (торак пунктлар старосталарына), муниципаль берәмлек территориясендә халык үй була торган чарапарны оештыручыларга, туристлык төркемнәренә қадәр куркынычларны кимету буенча тәкъдимнәр керту;

РСЧС ның қондәлек идарәсе органнары һәм ГО идарәсенең аларга йөкләнгән бурычларны үтәү органнары белән өйрәнүләр һәм қүнегүләр үткәрудә катнашу.

5. ЕДДС ның эш тәртибе

5.1. ЕДДСта гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу һәм килеп чыгу куркынычына вакытында һәм нәтижәле җавап бируне тәэммин итү өчен тәүлек буе оператив дежур сменада кизү тору оештырыла.

5.2. ЕДДС составында дежур торуга ЕДДС составында норматив-хокукий документларны өйрәнгән, гадәттән тыш хәлләр һәм гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр өлкәндәге бурычларны хәл итәргә вәкаләтле органнарың эшчәнлеген регламентлаштыручы, РСЧС идарәсенең қондәлек органнарының, эш урынында стажировка узган һәм билгеләнгән тәртиптә дежурлыкка юл куйган дежур-диспетчер персоналы кертелә.

5.3. ЕДДС белгечләре өстәмә һәнәри белем алуға лицензиясе булган мәгариф учреждениеләрендә өстәмә һәнәри белем бирү программалары буенча вазыйфага билгеләнгәннән соң беренче ел дәвамында һәм ким дигәндә биш елга бер тапкыр өстәмә белем алырга тиеш.

5.4. Чираттагы ОДС дежур торыр алдыннан ЕДДС житәкчесе яки аны алмаштыручы зат тарафыннан, инструктажны үткәрунен расланган планы нигезендә, дежур-диспетчер персоналы инструктажы үткәрелегә тиеш. Инструктаж барышында дежур-диспетчер персоналына оператив хәл, чираттагы дежурлыкка бурычлар, персонал гамәлләрендәге характеристлы житешсезлекләр анализлана һәм аларның кабатлануына юл куймый торган чарапар күрсәтелә.

5.5. ОДС ЕДДС житәкчесе (яки аны алмаштыручы зат) белән оператив кизү торуга йомгак ясала, аның барышында кизү тору өчен дежур-диспетчер персоналының гамәлләрен анализлау гамәлгә ашырыла, төп кимчелекләр китерелә һәм ачыкланган житешсезлекләрнең кабатлануына юл куймый торган чарапар күрсәтелә.

5.6. 5.7. Кизү торучы ОДС белгечләре, кабул итү-тапшыру журналында тиешле язмалар керту белән, белгечләрдән документлар, элемтә чарапары, АРМ һәм башка жиһазлар кабул итә.

5.7. 5.8. ОДС ЕДДС белгечләрен оператив кизү тору белән бәйле булмаган мәсьәләләрне хәл итүгә жәлеп итү рөхсәт ителми.

5.8. Кизү торган вакытта ОДС ЕДДС белгечләре вазифа инструкцияләре һәм гамәлләр алгоритмнары нигезендә функциональ бурычлар башкара.

5.9. Хезмәт дисциплинасын, элемтә куркынычсызлыгын, техниканы (жиһазларны), куркынычсызлык техникасын һәм янгын куркынычсызлыгын саклау кагыйдәләрен бозган очракта, дежур-диспетчер персоналы кизү торудан туктатылырга мөмкин.

5.10.Хезмәт дисциплинасын, элемтә куркынычсызлыгын, техниканы (жиһазларны), куркынычсызлык техникасын һәм янгын куркынычсызлыгын саклау кагыйдәләрен бозган очракта, дежур-диспетчер персоналы кизү торудан туктатылырга мөмкин.

5.11.Хокук бозуларның авырлыгы һәм нәтижәләренә карап, ОДС гаепле затлары

гамэлдэгэе законнаар нигезендээ законда билгелэнгэн жаваплылыкка тартыла.

5.12. Гадэйтэн тыш хэллэр (нэлакэтлэр) барлыкка килүү куркынычы турында мэгълүмат ЕДДСка булган барлык элемтэ каналлары нэм мэгълүмат системалары буенча килэ.

5.13. Гадэйтэн тыш хэлнэц барлыкка килүү куркынычы яки барлыкка килүү турындагы барлык мэгълүмат ЕДДС дежур-диспетчер персоналды тарафыннан билгелэнгэн тэртилтэ теркэлэ нэм кичекмэстэн гадэйтэн тыш хэллэр зонасына, шулай ук Россия гадэйтэн тыш хэллэр министрлыгыныц Татарстан Республикасы буенча Баш идарэсенэ жибэрлергэ тиешле ЭОСка тапшырыла.

5.14. Ай саен ЕДДС житэжчесе яки аны алмаштыручы зат тарафыннан ЕДС эшчэнлегенэ анализ ясала нэм муниципаль берэмлек территориясендэ гамэлдэ булган ДДС белэн хэмээтэшлекне оештыра.

5.15. Арча муниципаль районнын гадэйтэн тыш хэллэр комиссиясе нэм гадэйтэн тыш хэллэр министрлыгы утырышында муниципаль берэмлек территориясендэ гамэлдэ булган ДДС белэн хэмээтэшлекне оештыру нэм ЕДДС эшчэнлеген анализлау квартал саен карала.

5.16. ЕДДС эшчэнлегенэ анализ ел саен Арча муниципаль районнын КЧС нэм ОПБ утырышында карала.

6. ЕДДСныц эш режимы

6.1. ЕДДС түбэндэгэе режимнаарда эшили:

көндэлек эшчэнлек - гадэйтэн тыш хэл барлыкка килүү куркынычы булмаганды;

югеры эзэрлек - гадэйтэн тыш хэл килеп чыгуу куркынычы булганда;

гадэйтэн тыш хэл - гадэйтэн тыш хэл килеп чыкканда нэм бетерелгэндэ.

6.2. ЕДДС көндэлек эшчэнлек режимында тэүлек буе кизү тора, гадэйтэн тыш хэл (вакыйгалар) барлыкка килүү куркынычына ашыгыч жавап бирергэ эзер. Бу режимда ЕДДС түбэндэгелэрне тормышка ашыра:

халыктан, оешмалардан нэм ЕДДСтан гадэйтэн тыш хэл (нэлакэт) барлыкка килүү куркынычы турында мэгълүмат (хобэрлэр) кабул итү;

халыкны нэм территориялэрне гадэйтэн тыш хэллэрдэн яклау нэм янгын куркынычсызлыгын тээмин иту өлкэсендэ мэгълүмати системалардан, шул исэптэн РСЧС АИУСыннан файдаланыш мэгълүмат жыно, эшкэрту нэм алмашу;

дежурствоныц тэүлек эчендэ гадэйтэн тыш хэл (вакыйгалар) турындагы мэгълүматны гомумилэштерү нэм анализлау нэм тиешле докладларны билгелэнгэн тэртилтэ тапшыру;

программа - ЕДДСныц техник чараларын, элемтэ чараларын нэм үзэклэштерелгэн хэбэр итүнеч муниципаль автоматлаштырылган системасына хэбэр итүнеч техник чараларын куллануга эзэрлектэ тоту чаралары;

буйсыну буенча гадэйтэн тыш хэл (нэлакэт) барлыкка килүү куркынычы турында мэгълүматны, беренче чиратта, Арча муниципаль районы Гадэйтэн тыш хэллэр комиссиясе нэм ОПБ рэисенэ, «Арча муниципаль районныц Гражданнаар оборонасы идарэсе» МКУ житэжчесенэ, ЭОСка тапшыруга, аларны урынга жибэрергэ яисэ гадэйтэн тыш хэллэр (нэлакэтлэрнэ) ликвидациялэгэндэ эшкэ жигэргэ кирэк, Россия Гадэйтэн тыш хэллэр министрлыгыныц Татарстан Республикасы буенча Баш идарэсе Узэк УКС рэисенэ нэм элэгэ органнаарны халыкны нэм территориялэрне муниципаль берэмлек территориясендэгэ ЧСтан яклау өлкэсендэгэ эшчэнлеген тээмин итүчэ ОИВС оешмасына (булекчэсэнэ);

Арча муниципаль районы Башкарма комитеты (КЧС нэм ОПБ) житэжчесе каары буенча

ЕДДС халыкка гадэгдэн тыш хэл туринда хэбэр итэ, шул исэптэн кэрэзле элемтэ операторлары аша да.

фаразлана торган нэм (яисэ) барлыкка килгэн гадэгдэн тыш хэллэр нэм аларның нэтижэлэр туринда белешмэлэр, хэвефле нэм уцайсыз табигатын күренешлэр туринда мэгълумат (фараз нэм фактта) алу, ПОО торышы, куркыныч житештерү объектлары туринда, шулай ук эйлэнэ-тирэ мохитнец торышы туринда, шул исэптэн «Имин шэхэр» АПКсынан нэм РСЧС АЯСеннэн белешмэлэр алу максатларында мэгълумат системаларының белешмэлэрэн мониторинглау нэм анализлау;

мэгълуматлар базасына, шулай ук ЕДДСның гадэгдэн тыш хэлгэ (нэлакэт)реакциясе буенча оператив документларның структурасына нэм эчтэлэгэнэ кирэклэ үзгэрэшилэр керту;

гадэгдэн тыш хэллэргэ (вакыйгаларга)жавап биргэндэ муниципаль берэмлек территориясендэ гамэлдэ булган ЕДДС, мэгълумати хэмээттэшлек килешүлэр нэм регламентларын эшлэү, төзэтү нэм килештерү;

муниципаль берэмлекнэц тормыш тээмин иту системаларындагы житешсезлеклэрне нэм авариялэрне вакытында бетерүне контрольдэ тогтуу;

барлык элемтэ төрлөр нэм каналлары, шул исэптэн 112 системасы буенча чакыруларына (нэлакэтлэр туринда хэбэрлэр) жавап бирү ЕДДС гамэллэрэн төглөлт нэм төзэтмэлэр керту;

барлык элемтэ төрлөр нэм каналлары, шул исэптэн 112 системасы буенча чакыруларга жавап бирү нэтижэлэрэн (нэлакэтлэр туринда хэбэрлэр) контрольдэ тогтуу;

ОДС ЕДДСның үзара бэйлэнеш графигы нигезендэ торак пунктларның старосталары белэн эшлэүне оештыру;

Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарэсөнөн ЦУКСтан алынган фаразлар, гадэгдэн тыш хэллэр (нэлакэтлэр) барлыкка килү куркынычы нэм муниципаль берэмлек чиклэрэндэ начар фаразларны Татарстан Республикасы Арча звеносының территориаль субсистемасы идарэс органнарына юллау.

6.3. ДДС муниципаль берэмлек территориясендэ эшли торган ЕДДС белэн мэгълумати хэмээттэшлек туринда төзелгэн килешүлэр нигезендэ хэмээттэшлек итэ, алар нигезендэ агымдагы хэл туринда оператив мэгълумат көндөлек эшчөнлөк режимында ЕДДСка тапшырыла.

6.4. ЕДДС та гадэгдэн тыш хэллэр килеп чыгу яки килеп чыгу куркынычы туриндагы хэбэрлэр буларак идентификациялэнгэн хэбэрлэр (вакыйгалар) мэгълумати хэмээттэшлек туриндагы килешүлэр нигезендэ ЕДДСка тапшырыла.

6.5. Аларны дежур-диспетчерлык хэмээтен кабул иткэн жаваплылыкка карамаган гадэгдэн тыш хэл (вакыйгалар) туриндагы хэбэрлэр кичекмэстэн тиешле ЕДДС билгелэншэ буенча тапшырыла.

6.6. Гадэгдэн тыш хэллэр килеп чыгу куркынычы янаган очракта, Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житэкчесе каары белэн ЭОС нэм оешмаларның (объектларын) ЕДДС югары эзерлек режимына күчерелэ.

6.7. ЕДДС югары эзерлек режимында ёстэмэ рэвештэ түбэндэгелэрне башкара:

ЧС (нэлакэт) барлыкка килгэн очракта, РСЧС, ЭОС нэм ЕДДС кочлэрэн нэм чараларын, гамэллэргэ эзерлэү мэсъэлэлэрэ буенча тиешле хэмээтлэр житэкчелэрэ белэн үзара хэмээттэшлек;

халыкны нэм территориялэрнэ гадэгдэн тыш хэллэрдэн саклау өлкэсендэгэ бурычларны хэл итүгэ максус вэкалэтилэ орган, Арча муниципаль районның гадэгдэн тыш хэллэр комиссиясе нэм гадэгдэн тыш хэллэр министрлыгының вазийфаи затларына хэбэр иту нэм

шәхси чакыру;

Арча муниципаль районның гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында мәгълүматны беренче чиратта Арча муниципаль районның гадәттән тыш хәлләр (гадәттән тыш хәлләр) комиссиясе рәисе, «Арча муниципаль районның Гражданнар оборонасы идарәсе» МКУ житәкчесенә, гадәттән тыш хәлләрне бетеру вакытында урыннарга жибәрергә яки җәлеп итәргә кирәк булган ЭОСка, Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ ЦУКСына һәм ОИВС эшчәнлеген тәэмин итә торган оешмага (бүлекчәләренә) тапшыра;

муниципаль берәмлек территориясендә ПОО, куркыныч житештерү объектларында, шулай ук әйләнә-тирә мохит торышына күзәтчелек һәм контроль мәгълүматлар алу һәм анализлау;

мөмкин булган хәлне фаразлау, җәлеп ителә торган ЭОС һәм ДДС оешмалары, РСЧС көчләре һәм чаралары гамәлләре буенча тәкъдимнәр әзерләү;

гадәттән тыш хәлне булдырмау максатларында муниципаль берәмлек территориясендә эш итүче ЭОС һәм ДДС оешмалары, РСЧС көчләре һәм чаралары белән хезмәттәшлек планнарына, ЕДДС гамәлләре алгоритмнарына төзәтмәләр кертү;

ЭОС һәм ДДС оешмаларының, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүне булдырмау яки аның нәтижәләрен йомшарту буенча ашыгыч чаралар күргәндә, көч һәм чараларның эшчәнлеген контролльдә тоту һәм координацияләү; халыкка гадәттән тыш хәл турында мәгълүмат бирүне тәэмин итү;

Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе карапы буенча ЕДДС гадәттән тыш хәлләр турында халыкка хәбәр итү (шул исәптән кәрәзле элементе операторлары аша);

идарә органнарына нотыкларны билгеләнгән тәртиптә тапшыру;

гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында мәгълүматны авыл жирлекләре башлыкларына житкерү (торак пунктлар старостасына);

Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсенең ЦУКСка башка идарә органнарын билгеләнгән тәртиптә, гадәттән тыш хәлләр фаразы яисә куркыныч һәм тискәре метеорологик күренешләр комплексы узуы турында оператив кисәтү нигезендә уткәрелгән профилактик чаралар турында белешмәләрне жибәрү.

6.8. Арча районы Башкарма комитеты житәкчесе карапы белән Татарстан Республикасы РСЧС территориаль системасының ЭОС һәм объектлар (объектлар) һәм Мамадыш звеноны көчләре җәлеп ителгән ЕДДС гадәттән тыш хәл режимына күчерелә.

6.9. Гадәттән тыш хәл режимында ЕДДС өстәмә рәвештә түбәндәгә бурычларны үтәүне башкара:

ЧС бетерүгә җәлеп ителә торган РСЧС көчләре һәм чаралары ЧС урынына ашыгыч хәбәр итүне оештыра һәм аларны булдырмау һәм бетерү буенча гамәлләрен координацияли, шулай ук кирәклө мәгълүматлар алганинан соң һәлакәткә җавап бирә;

кешеләрне яклау һәм коткару буенча мөстәкыйль караплар кабул итә (уз вәкаләтләре кысаларында);

Жыелган мәгълүматны җылоны, эшкәртүне һәм тапшыруны гамәлгә ашыра, вәзгыйтьне бәяли, ЭОС реакциясенә өстәмә җәлеп итә һәм муниципаль берәмлек территориясендә эшләүче оешмаларның ДДС торак пунктларга һәм авыл жирлекләре башлыкларына хәбәр итү схемасы нигезендә хәбәр итә;

Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе ЕДДС карапы белән шулай ук кәрәзле элементе операторлары аша халыкка гадәттән тыш хәл турында хәбәр итә;

ЧС зураю турында оператив мәгълүмат җылоны, эшкәртүне, төгәлләштерүне һәм

тапшыруны, шулай ук гадэлтэн тыш хэлне бетерүгэ жэлеп ителэ торган оешмаларныц ЭОС, ДДС гамэллэрэн координациялэүнэ, РСЧС көчлэрэн һэм чараларын жыноны, төгэллэштерүнэ һэм тапшыруны гамэлгэ ашыра;

Гадэлтэн тыш хэлне бетерүдэ Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житэжчесе (КЧС һэм ОПБ рэисе), Россия Гадэлтэн тыш хэллэр министрлыгыныц Татарстан Республикасы буенча Баш идарэссе ОДС житэжчесе һэм гадэлтэн тыш хэллэрне бетеру һэм янтын сүндерү буенча оператив штаб, ЭОС, оешма ДДС, шулай ук торак пунктлар старосталары һэм авыл жирлеклэрэ башлыклавы белэн гадэлтэн тыш хэллэрне торгзыу һэм хэл иту эшлэрэнэ жавал биру барышы турында дайми мэгълумати хезмэттэшлек итэ;

авария-торгзыу һэм башка кичектергесез эшлэр уздыруны тикшереп тора;

тиешле тэртиптэ гадэлтэн тыш хэл турында докладлар һэм донесениелэр өзөрли һэм идарэ органнарына тапшыра;

гадэлтэн тыш хэллэрне бетерү өчен Арча муниципаль районыныц КЧС һэм ОПБ каарына тэксимнэр өзөрли;

гадэлтэн тыш хэллэрне бетерүгэ жэлеп ителэ торган Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы территориясендэ гамэлдэ булган көчлэрне һэм чараларны исэпкэ ала.

6.10. ЕДДС өзөрлек барышында түбэндэгелэрне гамэлгэ ашыралар:

хэбэр иту сигналлары һэм (яисэ) ашыгыч мэгълумат алу, аны ГО идарэсене югарырак органыннан алуны раслый;

I һэм II класслы куркыныч житештерү объектларын, аеруча радиация куркынычы янаган һэм атом-төш куркынычы булган производство объектларын, аерucha радиация куркынычы булган производство объектларын һэм атом-төш куркыныч производстволарын эксплуатациялэүче оешмаларныц социаль энэмийткэ ия объектларына һэм кизу (дежур-диспетчер) хезмэтлэрэнэ, территориялэрдэн читтэ яшэүчэ яисэ хужалык эшчэнлеге алыш баручы халыкныц гомеренэ һэм сэламэтлегенэ зыян китерергэ мөмкин булган һэм объектлар турында хэбэр итууне оештыру;

Арча муниципаль районы территориясендэ урнашкан халыкка хэбэр итууне тээмин иту;

Арча муниципаль районы территориясендэ урнашкан оешмалардан ГО чараларын үтэй буенча мэгълуматны, аны Арча муниципаль районыныц ГО идарэссе органына житкереп, кабул итууне оештыру;

ГО чараларын үтэүгэ жэлеп ителэ торган ГО көчлэрэн һэм чараларын исэпкэ алуны алыш бару.

6.11. Югары өзөрлек һэм гадэлтэн тыш хэл режимнарында ДДС арасындагы мэгълумати хезмэттэшлек ЕДДС аша гамэлгэ ашырыла. Моныц өчен ЕДДСта ЕДДС белэн үзара эш итүчелэрдэн беренчэ чиратта мэжбури тэртиптэ һэм түлэүсэз нигездэ гадэлтэн тыш хэлнэц килеп чыгуы яки килеп чыгу куркынычы, кабул ителгэн чаралар, өстэмэ рэвештэ талэп ителэ торган чаралар турында белешмэлэр тапшырыла. ЕДДСдагы мэгълумат барлык кызыксынган ДДСка житкерелэ.

6.12. ЕДДС эшчэнлеге гражданин обороноасыныц өзөрлөгөнэ һэм аны алыш баруга өзөрлэнгэндэ муниципаль берэмлек халкын гражданин обороноасы, ЕДДС персоналына маҳсус вакыт шартларында эш иту инструкциялэрэнэ туры китереп башкарьла.

7. ЕДДСныц оставы һэм структурасы

7.1. ЕДДС ЕДДС персоналын, идарэ, элемтэ һэм хэбэр итууне техник чараларын үз

эченә ала.

7.2. ЕДДС персоналы составына V категориядәге халык саны (ГОСТ Р22.7.01-2021 Россия Федерациясе Милли Стандарты) нигезендә түбәндәгеләр керә:

ЕДДС житәкчелеге:

ЕДДС житәкчесе;

ЕДДС житәкчесе урынбасарлары (ЕДДС житәкчесе урынбасарлары - өлкән оператив дежурлар);

ЕДДС персоналы:

өлкән оператив дежур;

оператив дежурлар;

оператив дежур ярдәмче операторлары-112;

аналитик;

техник ярдәм хезмәте белгече.

7.3. ЕДДС дежур-диспетчерлык персоналы исәбеннән тәүлек буе кизү тору расчетыннан ОДС түбәндәге составта (ОДСта кимендә ике кеше) формалаштырыла:

ЕДДС житәкчесе;

оператив кизү торучы - 1кеше;

7.4. ЕДДС аналитика һәм техник ярдәм хезмәте белгече функциональ бурычларын үтәү очен ЕДДС штат структурасы составына көрмәгән тиешле профиль белгечләре жәлеп итепергә мөмкин.

7.5. ЕДДСның санлы составы, кирәк булганда, башка вазыйфаи затлар тарафыннан Арча муниципаль районның ОМСУ карары буенча тулыландырылырга мөмкин.

7. ЕДДС кадрларын туплау һәм әзерләү

8.1. ЕДДСны персонал белән туплау ОМСУ билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8.2. ЕДДС персоналы урыннарында уқытуның төп формалары булып оператив әзерлек чаралары (өйрәнүләр, укулар), һөнәри әзерлек буенча дәресләр, ЕДС дежур-диспетчерлык персоналның дежур торырга мәжбүр итәр алдыннан көндәлек инструктаж тора.

8.3. Оператив әзерлек чаралары Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ЦУКС үткәргән күнегүләр барышында, шулай ук РСЧС идарә органнары һәм көчләре белән төрле өйрәнүләр һәм күнегүләр үткәргәндә муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган ДДС белән күнегүләр барышында гамәлгә ашырыла.

8.4. ЕДДС житәкчесе карары белән ЕДДС белгечләре өстәмә һөнәри белем алуга жибәрелә. ЕДДС житәкчеләрен һәм белгечләрен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә квалификация күтәрү программалары буенча өстәмә һөнәри белем бирүне Татарстан Республикасы ГО һәм ЧС буенча уқыту-методик үзәкләрдә, муниципаль берәмлекләр ГО курсларында, шулай ук Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы һәм башка ФОИВ карамагындағы ЧСтан яклау өлкәсендә өстәмә һөнәри программалар буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешмаларда үткәреләр. ЕДДС белгечләре квалификация күтәрү программалары буенча кимендә биш елга бер тапкыр өстәмә һөнәри белем узарга тиеш. Вазыйфага беренче тапкыр билгеләнгән затлар очен өстәмә һөнәри белем беренче ел дәвамында үткәрелә.

8.5. ЕДДС персоналның һөнәри әзерлек дәрәҗәсен тәэммин итү, функциональ вазыйфаларны үтәүдә аның гамәли күнекмәләрен камилләштерү, шулай ук яңа күнекмәләргә ия

булу максатларында ЕДДС житәкчелеге Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы тарафыннан махсус эшләнгән программа буенча дежур-диспетчерлык персоналның әзерләүне оештыра, алга таба елына кимендә 1 тапкыр зачетлар кабул ителә.

8.6. Кирәк булганда, ЕДДС персоналды Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе үзәк китапханәсендә стажировка узуга юнәлдерелергә мөмкин.

9. ЕДДС житәкчелегенә һәм дежур-диспетчер персоналышна таләпләр

9.1. ЕДДС житәкчелеге һәм персоналды тубәндәгеләрне белергә тиеш:

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә норматив хокукий актлар таләпләре;

муниципаль берәмлеккә хас гадәттән тыш хәлләр (һәлакәтләр) барлыкка килү куркынычы;

административ-территориаль бүленеш, халык саны, муниципаль берәмлекнең һәм Россия Федерациясе субъектының географик, климат һәм табигый үзенчәлекләре, шулай ук Татарстан Республикасы һәм муниципаль берәмлек турында башка мәгълүмат;

Татарстан Республикасы РСЧС территориаль системасының Арча муниципаль звенонының көчләр һәм дайми әзерлек чаралары составы, аларның бурычлары, аларны җәлеп итү тәртибе, урнашуы, махсус техниканың тактик-техник характеристикалары;

ЕДДСның җаваплылык зонасы һәм муниципаль берәмлек территориясендә эш итүче ашыгыч ярдәм хезмәтләренең һәм үзара хезмәттәшлек итүче оешмаларның җаваплылык зоналары;

Жаваплылык зонасында булган кешеләр күпләп яшәгән объектлар, аларның адреслары, тулы исеме һәм характеристикалары, гражданнар оборонасының саклагыч корылмалары, шулай ук күмелгән биналар һәм башка жир асты корылмалары, шул исәптән мобилизация чорында һәм хәрби вакытта гражданнар оборонасы саклау корылмалары өчен җайлаша торган метрополитеннар;

халыкка мәгълүмат бирү һәбәр итү өлкәсендә норматив - хокукий актларга таләпләр;

МАСЗО жибәрү кагыйдәләре һәм тәртибе;

уздыру кагыйдәләре һәм тәртибе;

халыкны гадәттән тыш хәлләр зонасыннан эвакуацияләү тәртибе, вакытлыча урнаштыру пунктларының урнашу урыны, аларның сыйдышыршылығы;

төрле мәгълүмати - белешмә ресурсларны һәм материалларны, шул исәптән территорияләрнен паспортларын куллану тәртибе;

ЕДДС автоматлаштырылган системасының билгеләнүе һәм тактик-техник характеристикалары, ача йөкләнгән бурычларны үтәү тәртибе, ЕДДСның эшләвен тәэмин итүче элементе чараларын һәм башка жиһазларны эксплуатацияләү тәртибе;

күрше муниципаль берәмлекләргә гомуми характеристика; функциональ бурычлар һәм вазыйфа инструкцияләр;

ЕДДС персоналның төрле эш режимнарындагы гамәлләр алгоритмнары;

идарә итү һәбәр итү сигналлары буенча ЕДДС персоналның гамәлләрен билгеләүче документлар;

эш башкару кагыйдәләре һәм тәртибе.

9.2. ЕДДС житәкчесе (житәкче урынбасары) тубәндәгә күнекмәләргә ия булырга тиеш:

ЕДДС каршына куелган бурычларны үтәүне оештырырга һәм аларның үтәлешен тикшереп торуны тәэммин итәргө;

ЕДДС үсешенец һәм эшләвен тәэммин итүнен норматив-методик базасын, шул исәптән муниципаль берәмлек территориясендә һәм муниципаль берәмлекнәң тормыш тәэммин итү хезмәтләре тарафыннан гамәлдә булган ЕДДС белән мәгълумати хезмәттәшлек регламентын һәм килешүләрен эшләргә;

ЕДДС персоналына оператив-техник эш, өстәмә һөнәри белем бирүне оештырырга; дәресләр, күнегүләр һәм өйрәнүләр уздыруны оештырырга;

ЕДДСның техник тәэммин ителешен камилләштерү, үстерү һәм арттыру буенча тәкъдимнәр эшләргә;

Кулдан һәм автоматлаштырылган режимда ТСОны жибәрүне оештырырга һәм контролльдә тотарга;

халыкка мәгълумат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә норматив-хокукий документация әзерләргә;

ЕДДС житәкчелеген һәм дежур-диспетчерлык персоналына эш буенча дайми тикшерү үткәрергә

МАСЦО эшкә сәләтлелеген вакыт-вакыт тикшерә;

халыкка мәгълумат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә ЭТО исәпкә алу журналларын, МАСЦО эш сәләтен һәм документларын алыш баруны оештырырга;

эштә мәгълумати системаларны куллана белу.

9.3. ЕДДС житәкчесенә таләпләр:

югары белем, халыкны һәм территорияләрне яклауны тәэммин итү өлкәсендә оператив вазыйфаларда кимендә З ел оператив эш стажы һәм ЕДДС житәкчеләрен һәм белгечләрен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә квалификацияне күтәрү программасы нигезендә билгеләнгән программа буенча өстәмә һөнәри белем бирү, дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләүгә керту (кирәк булганда);

Кулдан һәм автоматлаштырылган режимда ТСОны жибәрүне оештырырга һәм контролльдә тотарга;

халыкка мәгълумат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә норматив-хокукий документация әзерләргә;

МАСЦО эшкә сәләтлелеген тикшереп торырга;

халыкка мәгълумат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә ЭТО исәпкә алу журналларын, МАСЦО эшкә сәләтлелеген һәм документларын алыш баруны оештырырга.

9.4. ЕДДС персоналы оператив мәгълумат жыю һәм эшкәрту күнекмәләренә ия булырга тиеш:

гадәттән тыш хәл (вакыйгалар) барлыкка килү фактлары яисә куркынычы турында һәм гадәттән тыш хәлне (һәлакәтләрне) бетерү эшләрен үткәрүне контролльдә totу;

әлеге мәгълуматның дөреслеген анализлау һәм бәяләүне; идарә итү, оештыру һәм планлаштыру документларын сыйфатлы һәм оператив тәстә әзерләүне башкарырга;

үз эшендә вәзгыйтьне үстерү фаразларын кулланырга;

Татарстан Республикасы РСЧС территориаль подсистемасының ГО һәм Арча звеносының идарә һәм көчләре органнарының оператив житәкчелеген һәм эшчәнлеген координацияләүне тәэммин итәргә;

Интернет чөлтәрендә массакүләм мәгълумат чаралары мониторингын башкарырга;

АРМда телекоммуникация жиһазларының һәм оргтехниканың барлык функцияләрен, шул

исәптән видеоконференцэлемтә комплектының билгеләнгән функцияләрен файдаланырга;

мәгълүмат системалары һәм исәп-хисап бурычлары мәгълүматларын кулланырга;

персональ компьютерда ышанычлы кулланучы дәрәжәсендә эшләргә (офис пакеты программаларын белү, электрон почта, интернет һәм мәгълүмати - белешмә ресурслар белән файдалана белү);

ЕДДС (шул исәптән 112 системасы, «Имин шәһәр» АИУС РСЧС («Куркынычлар һәм хәвеф-хәтәр атласы» ИС), ТКХ МКА, ИСДМ-Рослесхоз h.б.) эшчәнлегендә кулланыла торган программа чарапарыннан, мәгълүмати системалардан файдалана белергә;

клавиатурада минутына 150 символдан да ким булмаган тизлек белән хатасыз текст түпләргә;

компьютер артында эшләү белән бер үк вакытта радиостанция һәм телефон буенча төгәл сөйләргә;

кереш (оператив әзерлек чарапары кысаларында) яисә гадәттән тыш хәлләр (һәлакәт) буенча документларның билгеләнгән комплектын үз вакытында формалаштырырга;

билгеләнгән вакытлыча нормативлар нигезендә таләп ителгән хисап документларының оператив исәпләүләр, докладлар әзерләүне гамәлгә ашырырга, шулай ук гадәттән тыш хәл турында муниципаль берәмлек житәкчелегенә, гадәттән тыш хәлне бетерүдә катнашучы көчләр һәм чарапар житәкчеләренә хәбәр итәргә;

Кулдан һәм автоматлаштырылган режимда ТСОны жибәрүне оештырырга һәм контролльдә тотарга;

халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә норматив-хокукий документация әзерләргә;

МАСЦО эшкә сәләтлелеген тикшереп торырга;

халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү өлкәсендә ЭТО исәпкә алу журналларын, МАСЦО эшен һәм документларын алыш баруны оештырырга;

халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү аппаратурасын эшләтеп жибәрергә; төрле мәгълүмат ресурсларыннан һәм материаллардан, шул исәптән оператив расалар әзерләү өчен кирәклө территорияләр (объектлар) паспортыннан файдаланырга.

9.5. ЕДДС персоналына түбәндәгеләрне эшләү тыела:

оператив кизү тору белән бәйле булмаган телефоннан сейләшүләр алыш бару;

муниципаль берәмлек житәкчелеге күрсәтмәсеннән башка массакүләм мәгълүмат чарапарына һәм чит затларга нинди дә булса мәгълүмат бирергә;

ЕДДС бинасына чит затлар керүне рөхсәт итү;

ЕДДС житәкчесе рөхсәтеннән башка оператив кизү тору урыныннан китү;

вазыйфаи бурычларда һәм инструкцияләрдә каралмаган бурычларны үтәү, жиһазларны һәм техник чарапарны билгеләнеше буенча файдаланмау.

9.6. ЕДДСның дежур-диспетчер персоналына таләпләр:

югары яки урта һөнәри белем булу;

ОДС ЕДДС залында урнаштырылган техник чарапардан файдалана белү;

халыкны һәм территорияләрне яклау өлкәсендә норматив документларны белү;

үзәкләштерелгән хәбәр итүнен муниципаль автоматлаштырылган системасын, шулай ук муниципаль берәмлек халкына хәбәр итү структурасын, ысулларын һәм тәртибен хәбәр итүнен техник чарапарын куллану кагыйдәләрен белү;

эшчәнлек юнәлеше буенча билгеләнгән программа буенча махсус әзерлек булу;

дәүләт серен тәшкىл итүче белешмәләр белән эшләргә рөхсәт булу (кирәк булганда).

9.7. ЕДДС дежур-диспетчер персоналына өстәмә таләпләр куя ала.

10. ЕДДС бүлмэлэрөнэ таләплэр

10.1. ЕДДС ТР, Арча ш., Галактионов ур., 27 йорт адресы буенча урнашкан бинада урнаша.

10.2. ЕДДС персоналының эшчэнлеген тээмин итү өчен түбэндэгелэр оештырыла: ОДС залы, ял иту һәм аш бүлмәсе, сервер, кирәклө техник чаралар һәм документлар белән жиазландырылган. (Россия Федерациясенең Милли стандарты ГОСТ Р 22.07.01-2021 нигезендә документлар исемлеге «Гадәттән тыш хәлләрдә куркынычсызлык. Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте. Төп нигезләмәләр»).

10.3. ЕДДСның техник чараларын электр белән тээмин итү категориясе нигезендә Россиянең бердәм энергетика системасыннан 500 меңнән артык халкы булган торак пунктлар өчен махсус төркемнең беренче категориясе нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

10.3.2. Резервлы электр белән тээмин итү системасы телефон элемтәсе системаларының, сервер жиазларының, видеоконференцэлемтә системаларының эшкә яраклылыгын, мәгълүматны чагылдыруны, хәбәр итүне, транспорт чаралары мониторингын, эчке бәйләнешне электр туклануның резерв чыганагына күчү өчен кирәклө вакыт эчендә тээмин итәргә тиеш.

10.4. ЕДДС биналары мәйданнарында ихтыяжларны исәпләү гамәлдәге санитария кагыйдәләре һәм нормалар таләпләренә нигезләнеп башкарыла, алар кеше өчен куркынычсыз хезмәт шартлары тээмин итүгә һәм ОДС белгечләре санының курсәткечләренә нигезләнеп үтәлә.

10.5. ОДС ЕДДС залы ОДСның бердәм мәгълүмати кинлекендә бер үк вакытта Арча муниципаль районы башлыгы (Гадәттән тыш хәлләр комиссиясе рәисе), гадәттән тыш хәлләр комиссиясе рәисе урынбасары эшләү мөмкинлеген тээмин итәргә тиеш.

10.6. Чит затларның рөхсәттән көрүен булдырмау өчен, ОДС ЕДДС залы автомат рәвештә ябу жайлланмасы һәм видеокүзәтү чаралары белән жиазландырыла. ЕДДС бинасына керү тәртибе ОМСУ яки ЕДДС көргөн юридик зат житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

10.7. Тәүлек буе дежур тору өчен ОДС ЕДДС аерым ял иту һәм аш бүлмәсе булырга, аларда кирәклө көнкүреш шартлары тудырылган булырга тиеш.

10.8. ЕДДСның һәр хезмәткәре Россия Федерациясенең Милли стандарты ГОСТ Р 22.7.01-2021 Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте. Төп нигезләмәләр" таләпләре нигезендә хезмәт вазыйфаларын башкарған вакытта махсус форма кияргә тиеш.

11. ЕДДС жиазлауга таләплэр

11.1. Идарә документларын кабул итүне һәм тапшыруны тээмин итү, барлык төр мәгълүматларны идарә итү органнары белән билгеләнгән срокларда һәм хәбәр иту сигналларын идарә органнарына һәм халыкка житкерүнен таләп ителгән сыйфаты белән алмашу максатларында, мәгълүмати иминлекнең тиешле дәрәҗәсе булган мәгълүмати-телекоммуникация инфраструктурасы булдырылырга тиеш:

КСА ЕДДС;

«Имин шәһәр» агросәнәгать комплексының бердәм үзәге;

КСА 112 системасы (112 системасын гамәлгә ашыру буенча проект-смета документлары каараларын исәпкә алыш);

элемтә системасы һәм хәбәр иту системасы.

Үзәкләштерелгән хәбәр итүнен муниципаль автоматлаштырылган системасы Россия

ГТХМ һәм Цифрлы үсеш, әлемтә һәм массакүләм коммуникацияләр министрлығының 31.07.2020 № 578/365 уртак боерыгы белән расланган халыкка хәбәр итү системалары турындагы нигезләмә таләпләренә туры килергә тиеш (26.10.2020 № 60567 Россия Юстиция министрлығында теркәлгән).

11.1.1 Муниципаль берәмлек системаларының югары мәгълүмат-коммуникация һәм телекоммуникация инфраструктурасы (алга таба – ИКТ) системалары белән туры килү зарурлыгы турында таләпләр.

11.1.2 Куркынычсызлыкны тәэмин итү таләпләре:

а) Хәбәр итү системасы элементлары һәм югары дәрәҗәдәге субсистемалар белән әлемтә тәэмин итүче муниципаль берәмлекнен ЕДДС инфраструктурасы һәм канал чыгаручы жиһазлар өчен өзлексез электр белән тәэмин итү системалары;

б) әлемтә каналлары трассаларын резервлау;

в) ЛВС жиһазларын һәм саклау системаларын резервлау.

11.1.3. ИКТ ЕДДС жиһазларын оператив алыштыру өчен запас частьләр һәм жиһазлар белән тәэмин итүгә таләпләр.

11.2. ЕДДС КСА ЕДДС персоналды тарафыннан йөкләнгән функцияләрне автоматлаштырылган үтәүнә тәэмин итү өчен билгеләнгән һәм техник яктан үзара бәйләнештәгә түбәндәгеләрне кертергә тиеш:

мәгълүматны саклау, эшкәртү һәм тапшыру системасы;

видеоконференцэлемтә системасы;

мәгълүматны чагылдыру системасы;

стационар объектларны һәм хәрәкәтчән транспорт чараларын мониторинглау системасы.

ЕДДС КСА муниципаль мәгълүмат системасы буларак төзелә, аларга карата Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт мәгълүмат системаларында булган дәүләт серен тәшкил итмәгән мәгълүматны яклау турындагы таләпләр куела.

11.2.1. Мәгълүматларны саклау, эшкәртү һәм тапшыру системасы түбәндәгә элементлардан торырга тиеш:

ЛВС жиһазлары;

мәгълүматлар саклау һәм эшкәртү җайланмалары;

оештыру техникасы.

11.2.1.1. ЛВС жиһазлары алар арасында электрон рәвештә мәгълүмат алмашу өчен АРМ ЕДДС берләшүен, тышкы чөлтәрләргә (булеп бирелгән элемент һәм интернет чөлтәрләренә) тоташуны тәэмин итәргә тиеш. ЛВСны Интернет чөлтәренә тоташтыру бары тик мәгълүматны яклауның сертификацияләнгән чараларын кулланып кына башкарылырга тиеш. Мәгълүматны яклауның сертификацияләнгән чаралары булмаганда Интернет чөлтәренә ЛВСка кертелмәгән АРМ күшүлүрга мөмкин.

АРМ ЕДДС персоналын Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының мәгълүмат-телекоммуникация инфраструктурасына тоташтыру фәкат криптографик яклауның сертификацияләнгән чараларын кулланып кына башкарылырга тиеш мәгълүмат.

ЛВС жиһазлары түбәндәгә төп компонентлардан торырга тиеш:

беренчел маршрутизатор (коммутатор);

чөлтәрнең иерархик структурасын төзу өчен коммутаторлар.

ЛВСны тышкы чөлтәрләргә тоташтыру теге яки бу тоташтыру технологиясен гамәлгә ашыручы каналлар ясаучы жиһазлар ярдәмендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

ЛВС жиһазлары тиешле климат шартлары булган биналардагы телекоммуникация

шкафларында урнаштырылырга тиеш. Телекоммуникация шкафларында билгеләнгән температуралы һәм дымлылыкны саклау очен кондиционерлау системалары урнаштырылырга тиеш.

АРМда ЕДДС персоналы мәгълүматны вируска каршы яклауның сертификацияләнгән чаралары урнаштырылырга, койләнергә һәм корректлы эшләргә тиеш.

11.2.1.2. Мәгълүматларны саклау һәм эшкәртү жиһазлары түбәндәгә төп элементларны үз оченә алырга тиеш:

мәгълүматны саклау очен югары житештерүчән сервер (файл, мәгълүматлар базасы);

АРМ ЕДДС персональның билгеләнгән мәгълүмат системалары белән.

Сервер мәгълүматны формаль рәвештә дә, формаль булмаган рәвештә дә саклауны һәм эшкәртуне тәэмин итәргә тиеш. Саклагыч күләме исемлек, саклана торган мәгълүмат күләме һәм аны саклау срокы нигезендә билгеләнә.

АРМ ЕДДС персоналы төп офис күшүмталарында (текст мөхәррире, презентацияләр мөхәррире, электрон почта), шулай ук маҳсус программа тәэмин ителешендә эшләүне хупларга тиеш.

11.2.2. Видеоконференцэлемтә системасы ЕДДС персональның, шулай ук селектор киңәшмәләрендә барлык эшләүче идарә органнары белән башка вазыйфа затларның катнашуын тәэмин итәргә тиеш. Видеоконференция элемтәсе системасы түбәндәгә төп элементлардан торырга тиеш: видеокодек; видеокамера; микрофонлы жиһазлар; тавыш көчәйтү жайланмалары; аудио-видео чагылдыру; видеокодек белән идарә итү пульты.

11.2.2.1. Видеокодек аппарат платформасында да, программа платформасында да гамәлгә ашырылырга мөмкин. Видеокодек түбәндәгеләрне тәэмин итәргә тиеш:

видеоэлемтәнең төп беркетмәләре буенча эш (H.323, SIP);

бәйләнеш тизлеген сайлау;

видеокамераларны рәсем чыганагы сыйфатында тоташтыру;

микрофон жиһазларын тавыш чыганагы сыйфатында тоташтыру.

11.2.2.2. Видеокамера ЕДДС бинасының гомуми төрен күрсәту мөмкинлеген, шулай ук катнашучыга (катнашучыларга) селектор киңәшмәсен үткәру мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш. Видеокамераларда трансфокация (якынаю/удаление) функцияләре, шулай ук дистанцион идарә пульты ярдәмендә яки WEB-интерфейс аша борылыш функцияләре тормышка ашырылырга тиеш.

11.2.2.3. Микрофон жиһазлары түбәндәгеләрне тәэмин итәргә тиеш:

селектор киңәшмәсендә катнашучыларның сөйләм теленең аңлаешлылыгы;

"кире элемтә" не бастыру;

киңәшмәдә катнашучылар тарафыннан микрофоннарны кабызу/сүндерү;

бердән артык микрофон куллану мөмкинлеге.

Кирәк булганда, микрофоннарны тоташтыру очен микшер пульты файдаланылырга мөмкин.

11.2.2.4. Тавыш көчәйтү жайланмасы тавышыны ерактагы абонентка дөрес итеп житкерергә тиеш.

Тавыш көчәйтү жайланмасының тавыш сыйфатына тискәре йогынтысын бетерү очен микрофон белән килештерелергә тиеш.

11.2.2.5. Читтәге абонент рәсеме ЕДДС мәгълүмат курсәту системасына күчерелергә тиеш

11.2.2.6.. Видеоконференцэлемтә системасы видеоязма характеристикалары буенча мәгълүматны курсәту системасы белән килешенергә тиеш.

11.2.3. Мәгълүматны (видеорәтне) алу системасы АРМ белән мәгълүматны, шулай ук видеоконференцэлемә жиһазларыннан чыгаруны тәэммин итәргә тиеш.

Мәгълүматны тартып алу системасы жидкокристаллик яки проекцион модульләр базасында гамалгә ашырылган видеодивардан торырга тиеш. Видеофара үлчәмнәре бинаның зурлығына туры килергә һәм теләсә кайсы АРМ белән ЕДДС залында күзәтүне тәэммин итәргә тиеш.

Мәгълүматны чагылдыру системасы мәгълүматны төрле чыганаклардан бер үк вакытта чыгару өчен, видеостенаны сегментларга аеру мөмкинлегенә ия булырга тиеш. Моның өчен видеостена контроллерын һәм видеосигналларның матрик коммутаторын карарга кирәк.

Өстәмә сегментларны тоташтыру хисабына мәгълүматны чагылдыру системасын арттыру мөмкинлеге каралырга тиеш.

11.2.4. Стационар объектларны һәм хәрәкәтчән транспорт чарапарын мониторинглау системасы, мониторинг объектларыннан, шулай ук ГЛОНАСС яисә ГЛОНАСС/GPS спутник навигациясе аппаратурасы белән жиһазландырыла торган транспорт чарапарыннан мәгълүматны Россия Федерациясе Транспорт министрлыгы исемлеге нигезендә муниципаль район территориясендә кабул итүне тәэммин итәргә тиеш.

11.2.5. ЕДДСта мәгълүматны яклауның сертификацияләнгән чарапары Татарстан Республикасының дәүләт мәгълүмат системалары ихтыяжлары өчен элек сатып альынган программа-техник чарапарын һәм карапларны киңәйтүне исәпкә алып кулланылырга тиеш.

11.2. Элемтә системасы һәм хәбәр итү системасы үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

телефон элемтәсе системасы;

радиоэлемтә системасы;

халыкка хәбәр итү системасы, шул исәптән халыкка экстрен хәбәр итүнең һәм вазыйфаи затларга хәбәр итүнең комплекслы системасы;

эчке элемтә системасы.

Үзәкләштерелгән хәбәр итүнең муниципаль автоматлаштырылган системасы маҳсус программа-техник хәбәр итү чарапарын, халыкка экстрен хәбәр итүнең комплекслы системасы чарапарын, кепшеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка мәгълүмат бирүнең һәм хәбәр итүнең гомумирсия комплекслы системасы чарапарын, хәрәкәтчән объектларда янгыравыкли чарапар, мобиЛЬ һәм күчмә хәбәр итү чарапарын, шулай ук аның эшчәнлеген тәэммин итә торган элемтә һәм тапшырулар чөлтәрен үз эченә ала.

11.3.1. ЕДДС телефон элемтә системасы түбәндәге элементлардан торырга тиеш:

мини-АТС;

телефон аппаратлары;

телефон аша сейләшүләр язы системасы.

Мини-АТС түбәндәгеләрне тәэммин итәргә тиеш:

бер үк вакытта берничә абоненттан телефон шалтыратулары кабул итү;

шалтыратучы абонентның номерын автомат билгеләү;

номерлары һәм үткәннәрне хәтердә калдыру;

телефон аппаратлары номерларын турыйдан-турсы жыло (өстәмә консольләр);

Эчке телефон чөлтәре һәм гомуми файдаланудагы шәһәр телефон чөлтәре телефоннарына чакыруны яңадан адреслау.

11.3.1.1. Телефон аппаратлары түбәндәгеләрне тәэммин итәргә тиеш: дисплейда шалтыратучы абонентның номерын чагылдыру;

11.3.1.2. бер төймә белән килеп чыга торган абонентның номерын жыло;

берничә линиянен бер үк вакытта эшләве;
абонентны яңадан адреслау функциясен;
турыдан-туры жыелма абонентлар санын киңайту өчен өстәмә консольләрне тоташтыру мөмкинлеге;
микротелефон гарнитурасы булу.

11.3.1.3. Телефон аша сойләшүләрне теркәү системасы ЕДДС персоналының барлык тоташтырылган телефон аппаратларыннан барлык чыгыш ясаучы һәм керуче телефон сойләшүләренең язмасын тәэммин итәргә тиеш.

11.3.1.4. Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенең ЕДДС һәм ЦУКС арасындағы, күрше муниципаль берәмлекләрнең ЕДДС арасындағы, шулай ук муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган ЕДДС белән, шул исәптән юл хәрәкәте иминлеге хакындағы элементә каналлары тәэммин итепергә тиеш.

Телефон элементәсен оештыру абонентны турыдан-туры чакыру тәймәсе консоленә программалаштыру юлы белән рөхсәт ителә.

Туры телефон элементәсе каналлары сыйфатында халыктан шалтыратулар кабул итү өчен каналлар файдаланыла алмый.

Элементән резерв каналлары каралырга тиеш.

11.3.2. Радиоэлементә системасы тиешле элементә чараплары белән жиһазланырылган күчереп йөртөлә торган булырга һәм стационар объектлар белән тотрыклы бәйләнешне тәэммин итәргә тиеш.

Радиоэлементә системасы түбәндәгә төп элементлардан торырга тиеш:

УКВ-радиостанция;

КВ-радиостанция.

Радиочелтәрләр оештыру өчен элементә, мәгълумати технологияләр һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнән радио дулкыннары хезмәтендә ешлыкка рөхсәт алынырга тиеш.

Радиостанцияләр элементә, мәгълумати технологияләр һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәттә билгеләнгән тәртиптә теркәлгән булырга тиеш.

11.3.3. Халыкка хәбәр итү системасы хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълумат сигналларын РСЧС территориаль подсистемасының ГО һәм муниципаль звено житәкче составына, муниципаль берәмлек, ЕДДС һәм РСЧС көчләренә, муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче халыкка вакытында житкерүне, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы янаганда яки килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук хәрби хәрәкәтләр алыш барганды яисә әлеге гамәлләр нәтижәсендә килеп чыккан очракта, халыкның үзүүзүн тоту кагыйдәләре һәм яклау чарапларын уздыру зарурлыгы турында үз вакытында житкерүне тәэммин итәргә тиеш. Хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълумат сигналларын халыкка вакытында тапшыруны тәэммин итү өчен комплекслы рәвештә түбәндәгеләр кулланыла:

электр, электрон сиреналар һәм кочле спикер системалары челтәре;

чыбыклы радиотапшырулар челтәре;

урам радиосы челтәре;

кабельле телерадиотапшырулар челтәре;

эфир телерадиотапшырулары челтәре;

кучмә радиотелефон элементә челтәре;

жирле телефон элементәсе челтәре, шул исәптән хәбәр итү функциясе белән телефон элементәсеннән универсаль хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән таксофоннар;

элемтә операторлары һәм ведомство элемтәләре чөлтәрләре;
шәхси радиочакыру системалары чөлтәрләре;
Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре;
Күчмә объектларда кычкырып сөйләшерлек чаралар, мобиЛЬ һәм күчмә хәбәр иту чаралары.

Халыкка хәбәр иту системасы чаралары эше Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе карары буенча (КЧС һәм ОПБ рәисе) узенец эш урынынан (оператив дежур) өлкән оператив дежур дежур торучы тарафынан башкарылырга тиеш.

Вазыйфаи затларга хәбәр иту системасы муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган ОМСУ житәкчесе составына, РСЧС идарә органнарына һәм көчләренә хәбәр итуне тәэмим итәргә тиеш. Персоналга хәбәр иту системасы телефон линияләрен тоташтыру өчен билгеләнгән түләүле шәхси компьютер базасында гамәлгә ашырылырга мөмкин. Телефон линияләре саны хәбәр ителә торган абонентлар санынан һәм таләп ителә торган хәбәр иту вакытынан чыгып билгеләнергә тиеш.

Персоналга хәбәр иту өчен халыктан шалтыратулар кабул иту өчен билгеләнгән элемтә каналлары (линияләре) һәм шулай ук турыдан-туры телефон элемтәсе каналлары кулланылырга тиеш түгел.

11.3.4. Үзәкләштерелгән хәбәр итунең муниципаль автоматлаштырылган системасы эше Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең федераль органнарының, башкарма хакимият органнарының, җирле үзидарә органнарының халыкка барлыкка килә торган куркынычлар турында хәбәр иту максатларында элемтә һәм массакүләм мәгълүмат чаралары операторлары һәм редакцияләре белән үзара хезмәттәшлеке тәртибе турында» 28.12.2020 № 2322 карары һәм Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәла-каза нәтижәләрен бетерү министрлыгының 31.07.2020 № 578/365 белән расланган халыкка хәбәр иту системалары турындагы нигезләмәнең III бүлеге нигезендә гамәлгә ашырыла.

Хәбәр итуне ЕДДС биналарында куелган тавыш көчәйтү жайламналарын җәлеп иту юлы белән эчке элемтә системасы тәэмим итәргә тиеш. Эчке элемтә системасы түбәндәгә төп элементлардан торырга тиеш:

- диспетчер микрофоны;
- тавыш көчәйткеч;
- акустик системалар.

Эчке элемтә системасы жиңазлары бер-берсө белән килешенергә тиеш, шул исәптән көч, каршылык, ешлык үзенчәлекләре буенча.

Персоналга максималь хәбәр иту өчен акустик системалар ЕДДС биналарында да, коридорларда да куелырга тиеш.

6. ЕДДСны финанслау

Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәhәр округлары чыгымнары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмим иту өлкәсендә Татарстан Республикасында бюджетара мөнәсәбәтләрне формалаштырганда исәпкә алына торган муниципаль учреждениеләр хезмәте өчен түләүгә Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәhәр округлары бюджетлары чыгымнары күләмен билгеләү методикасын

раслау турында» 2017 елның 14 августындагы 569 номерлы каары белән билгеләнде.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының югарыда күрсәтелгән каарына кермәгән чыгымнар зарурлығы барлыкка килгәндә, Татарстан Республикасы Хөкүмәтенә мөрәжәгать итү юлы белән ёстәмә рәвештә финанс чаралары соратырга кирәк.

7. Мәгълүматны яклауга таләпләр

Мәгълүматны яклауны тәэмин итү таләпләре ЕДДСда идарәнен автоматлаштырылган системаларына, дәүләт мәгълүмат системаларына һәм персональ мәгълүматны яклау буенча «Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында һәм техник һәм экспорт контроле буенча федераль хезмәтнең 2013 елның 11 февралендәге 17 номерлы боерыгы белән дәүләт мәгълүмат системаларындагы дәүләт серен тәшкىл итмәгән мәгълүматны яклау таләпләрен раслау турында» (Россия Юстиция министрлыгында 31.05.2013 № 28608 теркәлгән) 2006 елның 27 июлендәге 149-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә үтәлергә тиеш.